

De eeuwige tweede.

“Geachte Mevrouw Peeters,
Ik weet wat uw probleem is.
Contacteer mij 0472694102.
Een trouwe fan.”

Geschrokken smijt ik de brief op de tafel. Dit was al de derde brief in twee maanden tijd. Bij de eerste twee brieven had ik nog gedacht geen probleem te hebben, maar nu weet ik het zo zeker niet meer.

Teneergeslagen plof ik in de zetel.

Wat is mijn probleem? Heb ik niet de juiste schoenen, is mijn kledij niet goed, heb ik slechte voedingsgewoonten, misschien is het mijn ritueel voor de wedstrijd waar iets mis mee is,... Het kan zo veel zijn.

In mijn hoofd blijven de gedachten rondtollen. Wie is die trouwe fan? Is het iemand die van mijn roem wil mee genieten? Wat wil hij van mij? Waarom kan hij niet met zijn naam de brief ondertekenen?

Vastbesloten me hierdoor niet onzeker te laten maken sta ik op en trek mijn loopschoenen aan. Met stevige tred loop ik naar de deur maar daar aangekomen bedenk ik me. Wat als mijn trouwe fan me staat op te wachten en me de hele tijd in de gaten houdt? Behoedzaam doe ik de deur open en kijk de buurt af om te zien of ik iets ongewoons opmerk. De straat is leeg, in de verte passeert een trein, de vogels zingen in de bomen... Zoals iemand die in het koude water moet springen, spreek ik mezelf moed in. En dan vertrek ik voor mijn dagelijkse training.

Net om de hoek staat een vrouw de bladeren bijeen te keren, ‘Prachtig weertje, hé’ roept ze als ik haar passeer. Ik antwoord niet, ik glimlach alleen. Ik heb geleerd niet te reageren. Het begint met een banale zin over het weer en voor je het weet ben je foto’s van de kleinkinderen aan het bekijken met een tas koffie en een koekje.

Opeens hoor ik de snelle ademhaling van iemand die achter mij loopt, ik kijk verschrikt achterom. Het is Sofie, iemand die ook altijd meedoet aan de loopwedstrijden. Zij heeft het zo hoog in haar bol, zeker als ze gewonnen heeft. Als ze derde eindigt, heult ze met Petra, die dan meestal eerst is geworden. ‘Ga je weer tweede eindigen?’ zegt Sofie op een sarcastische manier en dan zonder een antwoord af te wachten zet ze een versnelling in. Ik laat haar lopen, als ik meega in hun spelletjes verpesten ze altijd mijn goede humeur en vandaag heb ik wel andere zorgen.

Op de bank, aan de kant van de weg waar ik altijd mijn stretchoefeningen doe, zit een vriendelijk uitzierende oude man met een stok. De oude man begint te praten. ‘Weet je dat er ooit iemand zei “I have a dream”, en zie wat er van die droom geworden is. Dromen zijn niet te verwaarlozen, ze kunnen ons helpen in de realiteit. Droom je dromen waar!’

De man staat op en gaat het bos in.

Helemaal uit mijn lood geslagen blijf ik nog zo’n vijf minuten staan kijken naar de plaats waar de oude man, bijna al huppelend, in het bos verdween. Wat had dit te betekenen? Was dit mijn trouwe fan?

Ik loop het bos een eindje in maar zie de oude man nergens. Uiteindelijk besluit ik mijn training verder te zetten langs een andere weg dan normaal.

‘Ziet er goed uit, als je met de bejaarden zou meelopen’ hoor ik Petra achter mij zeggen, ‘misschien kan je dan eens winnen.’

Ik doe alsof ik het niet gehoord heb en laat mij voorbij steken.

Zo gaat het constant. Zij noemen het plagen maar ik ervaar het meer als pesten. In het begin probeerde ik me nog te verweren en antwoordde ik iets terug maar dan wisten ze altijd nog wel een kwetsendere opmerking te geven. Nu negeer ik het. Telkens ze weer beginnen, denk ik aan een bromvlieg die je komt lastigvallen als je rustig voor de tv zit. Het stoort je, maar hoe minder je er aandacht aan schenkt hoe minder het je zal irriteren. En op een gegeven moment doe je “pats” en ze is dood. Alleen heb ik dat moment met Sofie en Petra nog niet gehad.

Nog honderd meter en dan ben ik thuis. Ik zie iemand op de oprit staan. Is dat de oude man van daarstraks? Wat bizar, wat komt die hier doen? Hoe weet hij waar ik woon? Zou ik voorbij lopen? Maar voor ik aan mijn oprit ben, begint de man te zwaaien en roept hij: ‘heeft u mijn briefje ontvangen?’

Ik sta als aan de grond genageld. Waarom kon hij dat daarstraks niet vragen?

Waarom moet hij op mijn terrein komen? Dit is mijn privé en ik ben daar nogal op gesteld, maar dat durf ik natuurlijk niet zeggen. Ook durf ik niet zeggen dat die hele geheimzinnige situatie met de anonieme briefjes me de kriebels geeft. Mijn ouders hebben me altijd geleerd beleefd te zijn en respect te hebben, zeker voor oude mensen. We leven nu helaas in een tijd waarin we daar op een assertieve manier moeten mee omgaan anders vegen ze de vloer met je aan. Dat moet ik nog leren. Ik raap mijn moed bij elkaar en vraag: ‘bent u die trouwe fan?’

‘Ja, ‘ zijn gezicht straalt, ‘en ik weet wat jouw probleem is. Als je even tijd hebt, zal ik het je dadelijk vertellen.’

Voor ik het goed en wel besef, neemt de man plaats in de zetel waar ik daarstraks mezelf nog zat af te vragen wat mijn probleem was.

‘Is het jou al opgevallen dat je altijd tweede bent?’ begint hij zijn betoog. Zonder een antwoord af te wachten gaat hij verder. ‘Ook al is er telkens iemand anders eerst.’

‘Dat is mijn bijnaam in de pers, “de eeuwige tweede”, natuurlijk weet ik dat!’ zeg ik geïrriteerd.

‘Dat is het resultaat van jou probleem, niet jouw probleem.’ gaat hij verder zonder zich iets aan te trekken van mijn irritatie.

‘Er is niets mis met je voedingsgewoonten of je rituelen voor de wedstrijd of wat dan ook. Jij hebt een fout in jouw denkwijze!’

‘Mijn denkwijze? Hoe kan jij nu weten wat ik denk?’ antwoord ik verontwaardigd ‘Als er één ding is wat geen ander mens kan weten, is het wat een ander denkt!’

‘Droom jij er soms van om eerste te worden?’ vraagt de man op een betuttelende manier.

‘Euh, ja, natuurlijk. Maar zelfs in mijn droom loopt er altijd iets mis.’

‘Typisch voorbeeld van een blokkage. Ik wist het!’ roept hij verrukt.

De vraagtekens staan in mijn ogen te lezen.

‘Dat betekent dat je onbewust het niet toelaat om te winnen. Jij bent een geprogrammeerde loser.’

Voor ik iets kan antwoorden om mij te verdedigen dat dit toch wel een beetje straf uitgedrukt is, gaat hij weer verder en nu komt de man helemaal op dreef.

‘Van kleins af ben je op zoek naar bevestiging en goedkeuring voor hetgeen je doet.’ Hij bekijkt mij om een bevestigend knikje te zien, maar het is een heen en weer wiegen met het hoofd van misschien, kan zijn, nog nooit eerder bij stilgestaan.

‘Maar in plaats van de bevestiging te krijgen dat je goed bezig bent, hebben ze jou altijd gezegd wat nog niet goed was, nooit was iets goed genoeg. Ze vergeleken jou met de buurjongen of de dochter van je moeder haar beste vriendin of met je grote broer. Hoe hard je ook je best deed, je kon nooit de beste zijn want er was altijd wel iemand die net iets beter was, dat maakten ze jou wijs. Zo gaat dat jaren door tot je zelf begint te geloven dat je niet kan winnen en je onbewust je gedrag hierop zelfs afstemt.

Langs de andere kant ben je er trouwens wel van overtuigd dat je je uiterste best doet en alles geeft wat je kan maar je onderbewuste weerhoudt je er dus van om te winnen.’

De oude man vertelt zo begeistert dat het mij inspireert en mij een gevoel geeft van toch een winnaar te kunnen zijn.

Ik moet toegeven dat hij gelijk heeft. Inderdaad was mijn broer het toonbeeld van alles wat mijn ouders wensten. Ik kon nooit tippen aan hun standaards want die waren afgestemd op jongens en zoals we allemaal wel weten zijn meisjes en jongens niet hetzelfde, zijn zelfs twee kinderen van hetzelfde geslacht niet hetzelfde. Iedereen is uniek en zo moeten we ook omgaan met elkaar, ieder in zijn waarde laten en elkaar aanvaarden zoals men is. Maar ik heb soms het gevoel dat ik er alleen zo over denk.

Op school deed ik het goed maar de leerkracht moest toch altijd even vermelden wie er beter was, precies alsof mijn prestatie niet goed was.

In wedstrijden liep ik het ene jaar met meisjes die een jaar ouder waren en dan gingen ze ervan uit dat ik toch niet kon winnen, hetgeen ze ook zo zeiden tegen mij: “aan winst moet je niet denken want er zitten er bij van een jaar ouder”. Het jaar nadien was ik dan bij de oudste maar dan was er wel een dochter van een vroegere Europees kampioen die ik ook niet zou kunnen verslaan.

‘Wat moet ik doen om te kunnen winnen?’ vraag ik vastberaden.

‘Je moet denken, dromen, voelen, spreken en bewegen als een winnaar.’

‘Hoe doe je dat?’ vraag ik op een toon die laat merken dat ik het in Keulen hoor donderen.

‘Ten eerste moet je anders gaan denken. Al de demonen van je kindertijd achter je laten. Je bent een volwassen vrouw die geen goedkeuring nodig heeft van wie dan ook. Je moet je leven ook niet laten leiden door de verwachtingen van andere mensen. Je bent wie je bent en God heeft ons allemaal verschillend gemaakt. Waarom moeten we toch zoveel moeite doen om allemaal hetzelfde te zijn?’

Ik krijg een warm gevoel vanbinnen, zo denk ik er dus ook over.

‘Ten tweede, je moet zelfvertrouwen uitstralen.’ Gaat hij verder op rustige maar vastberaden toon. ‘Kijk eens naar jezelf in de spiegel, je schouders hangen naar voor, je kruipt liever weg dan te zeggen, hier ben ik. Dus schouders achteruit en hoofd omhoog!’

‘Tenslotte heb je een mantra nodig dat je regelmatig opzegt zodat je hele denken zich naar je nieuwe houding schikt. We zouden kunnen werken met een mantra uit het Hindoeïsme maar ik denk dat je er meer aan hebt als je de woorden die je zegt begrijpt.’

‘Moet ik die zelf maken?’ vraag ik angstig, niet wetende wat ik zou moeten zeggen.

‘Ik zal je daarbij helpen.’ Zegt de man op zachte toon terwijl hij mijn arm aanraakt.

De man zet zich recht in de zetel.

‘Wat denk je van deze: wat een ander denkt, is hun probleem, ik weet dat ik een winnaar ben.’

Hij schuift zich een beetje meer naar voor. ‘Wat was is voorbij, nu ben ik een winnaar’

De man springt recht met één arm in de lucht: ‘Ik ben wie ik ben en ik ben een winnaar.’

Ik ben zo geschrokken van zijn reactie dat ik ook recht gesprongen ben. Vanuit een innerlijke drang en zonder er verder bij na te denken ga ik op een drafje door de kamer terwijl ik zeg: ‘ik ben wie ik ben en ik ben een winnaar!’

Zoals een soldaat in het leger zijn drill oefeningen doet, ga ik vol enthousiasme verder. Elke keer ik de mantra uitroep, voel ik mijn zelfvertrouwen groeien. Mijn schouders zet ik beetje bij beetje meer achteruit. Ik voel me sterker dan ooit. Opeens krijg ik mijn man in de gaten die in de deuropening mij aanstaart met gefronste wenkbrauwen.

‘Wat krijgen we nu?’ vraagt hij vol ongeloof.

‘Die mijnheer hier’ wijs ik naar de zetel. Maar er zit niemand in de zetel! Verschrikt kijk ik rond. Waar is hij? Heb ik dit gedroomd?